

Kaupunginhallitus

Aika 23.06.2014 klo 15:00 - 19:30

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, Kaupungintalo

Käsitellyt asiat

§

- 306 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 307 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 308 Kaupunginvaltuuston kokouksen 16.6.2014 päätösten täytäntöönpano
- 309 Sinkkolan päiväkodin KVR-urakoitsijan valinta
- 310 Uimaharjun koulun peruskorjauksen ja laajennuksen kustannusarviomuutos
- 311 Rakennemuutosohjelman selvitysten toimeenpano
- 312 Lausunto Hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista
- 313 Purkamisaikomuksesta tiedottaminen
- 314 Purkamisaikomuksesta tiedottaminen
- 315 Joensuun kaupungin kuulutukset, työpaikkailmoitukset ja muu maksettu viestintä
- 316 Uuden jäsenen esittäminen Pohjois-Karjalan alueelliseen maahanmuuttoasiain toimikuntaan Juhani Rouvisen tilalle
- 317 Sivistyspalveluiden tilauksen toteutuminen ajalla 1.1.-31.5.2014
- 318 Sosiaali- ja terveyslautakunnan esitys kirjanpidon sulkeutumisajankohdan myöhentämisestä
- 319 Valmistautuminen Kontiolahdella järjestettävien ampumahiihdon MM-kisojen (2015) tukemiseen
- 320 Joensuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- 321 Niinivaaran vanhusten tehostetun palveluasumisyksikön kilpailutus
- 322 Joensuun kaupungin, Kontiolahden kunnan ja Outokummun kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminnan arviointi yhteistoiminta-alueella
- 323 Ilmoituksia lähiajan tapahtumista ja tilaisuuksista
- 324 Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

Kaupunginhallitus

Läsnä	Kauppinen Markku	puheenjohtaja	
	Heikura Aino	jäsen	poistui klo 19.23
	Heinonen Eila	jäsen	
	Järvinen Anni	jäsen	
	Keskisalo Pentti	jäsen	
	Paukku Saara	jäsen	poistui klo 18.00
	Räty Heino	jäsen	
	Räty Marjatta	jäsen	
	Tahvanainen Roope	jäsen	
	Törmälä Anssi	jäsen	
	Wihonen Jussi	jäsen	
	Pippuri Arto	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja	poistui klo 19.05
	Mustonen Juha	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja	poistui klo 17.20
	Karjalainen Kari Horttanainen Jari	kaupunginjohtaja kaupunginsihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
Korhonen Timo Karjalainen Risto	tilakeskuksen johtaja projektipäällikkö	läsnä klo 15.00-15.25 läsnä klo 15.00-15.25	
Poissa	Mäkisalo-Ropponen Merja	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	

Allekirjoitukset

MARKKU KAUPPINEN
Markku Kauppinen
puheenjohtaja

JARI HORTTANAINEN
Jari Horttanainen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu 23.06.2014

ROOPE TAHVANAINEN
Roope Tahvanainen
pöytäkirjan tarkastaja

EILA HEINONEN
Eila Heinonen
pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä konsernihallinnon hallintoyksikössä
(Rantakatu 20, Joensuu) 24.06.2014 klo 9.00 alkaen.

Pöytäkirjanpitäjä

JARI HORTTANAINEN
Jari Horttanainen

Lausunto Hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista

3741/00.04.00/2014

KH § 312

Hallituksen maaliskuussa 2013 tekemän kehyspäätöksen mukaan kuntien velvoitteiden vähentämisen toimintaohjelman tueksi käynnistetään vuoden 2014 alusta paikallisia kokeiluja. Paikallisissa kokeiluissa ministeriöt ja kunnat sopivat yhdessä palveluja koskevat tavoitteet.

Hallitus teki 29.11.2013 päätöksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta, jossa todetaan: "Kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi toteutetaan kuntakokeiluja vuosina 2015-2016. Niissä oli päätöksen mukaan tarkoitus kokeilla sellaisia säädösmuutoksia ja muita toimenpiteitä, joiden avulla kunnat voisivat poikkihallinnollisesti kehittää palvelurakennettaan ja palveluprosesseja sekä säästää kustannuksiaan kokeilun piirissä olevista kunnille asetetuista velvoitteista riippumatta ja lainsäädännön mukaisesta palvelujen tavoitellusta vaikuttavuudesta tinkimättä."

Haku kuntakokeiluun käynnistyi vuoden 2013 lopussa kuuteen eri toimintamallikokonaisuuteen: 1) hyvinvoinnin integroitu toimintamalli, 2) koulutuspalvelukokeilu, 3) asumispalvelujen toimintamalli, 4) valvonnan toimintamalli, 5) kuntien ja Kelan yhteistyö sekä 6) nuorisotakuukokeilu.

Joensuun kaupunki on hakenut kaupunginhallituksen päätöksen 27.1.2014 § 34 mukaisesti kuntakokeiluun seuraaviin toimintakokonaisuuksiin:

1. Hyvinvoinnin integroitu toimintamalli
2. Palveluasumisen toimintamalli
3. Nuorisotakuukokeilu

Valtiovarainministeriö asetti elokuussa 2013 kuntien velvoitteiden vähentämistä koskevien kokeilujen valmisteluhankkeen. Hankkeen tavoitteena oli luoda edellytykset kuntien velvoitteiden vähentämistä koskevien kokeilujen käynnistämiseksi vuoden 2014 alussa. Valmistelu tuli tehdä yhteistyössä kuntien kanssa siten, että kokeilut ovat kuntalähtöisiä ja voivat toimia myös muodostuvien kuntien palvelujen järjestämisen suunnittelun apuna.

Valmisteluhankkeen päätyttyä valtiovarainministeriö asetti 9.5.2014 Kuntakokeilut kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi -hankkeen, jonka tehtävänä on luoda edellytykset kuntakokeilujen toteuttamiselle ja mm. ohjata kokeilulainsäädännön valmistelua.

Valmistelu- ja kokeiluhankkeiden työn tuloksena on valmistunut luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista.

Kokeilujen tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä asetettuja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Tarkoituksena on edistää kokeilukun-

nissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tethäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa em. lakiluonnoksesta. Lakiehdotuksessa säädökset on ryhmitelty toimintamalleittain ja kokeiluittain luluiksi seuraavasti:

- 1) hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu (2 luku);
- 2) koulutuspalveluja koskeva kokeilu (3 luku);
- 3) kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu (4 luku);
- 4) asumispalveluja koskeva kokeilu (5 luku);
- 5) kuntien ja Kansaneläkelaitoken yhteistyötä koskeva kokeilu (6 luku);
- 6) nuorisotakuuta koskeva kokeilu (7 luku).

Lisäksi lakiehdotuksessa on yleiset säännökset (1 luku) ja erinäiset säännökset (8 luku).

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 24.7.2014 sähköpostitse valtiovarainministeriölle.

Joensuun kaupunki on kevään 2014 aikana käynyt neuvotteluja kuntakokeilun sisällöstä ja siihen liittyvästä sopimuksesta valtiovarainministeriön kanssa. Neuvotteluihin on osallistunut laajasti edustajia myös muista ministeriöistä ja virastoista. Lakiluonnoksen 2 §:ssä onkin todettu Joensuun kaupungin osallistuminen hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevaan kokeiluun, asumispalveluja koskevaan kokeiluun ja nuorisotakuuta koskevaan kokeiluun.

Kokeilujen yleisestä ohjauksesta ja seurannasta vastaa valtiovarainministeriö yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja Asumisen rahoitus- ja kehittämissivokeskuden kanssa. Ohjaus ja seuranta on tehtävä yhteistyössä kokeiluihin osallistuvien kuntien kanssa (lakiluonnos 28 §).

Lakiluonnoksen 29 §:n mukaan valtiovarainministeriö tekee kokeilukuntien kanssa kirjallisen sopimuksen kokeilun toteuttamisesta. Kokeilusopimusten valmistelu jatkuu ja ne tuodaan hyväksyttäväksi elokuussa 2014.

Seuraavassa esitetään **Joensuun kaupungin lausunto** lakiluonnoksessa esitettyihin kokeilumalleihin ja alueisiin, joissa Joensuun kaupunki on mukana.

2 luku. Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu ja 7 luku. Nuorisotakuuta koskeva kokeilu

Joensuu kehittää omavastuisesti asiakasnäkökulmasta kokonaisvaltaista lapsiperheiden ja nuorten palveluja. Kokeiluun lähdeittäessä odotettiin, että kokeilulainsäädäntö tukee tätä tavoitetta. Tämä on myös todettu HE-luonnoksessa sivulla 17: "Kokeilulakiehdotuksissa ei ole laajamittaisesti poikkeuksia nykyisistä velvoitteista, mutta kokeilu mahdollistaa sellaisten kunnallisten palvelujen ja valtion valvonnan toimintamallien kehittämisen, jotka eivät tukeudu yksityiskohtaisiin menettelyohjeisiin vaan omavastuiseen, kokonaisvaltaiseen, asiakaslähtö-

seen ja tulorientoituneeseen ajatteluun kunnissa.”

Edellä mainitun tavoitteen toteutuminen edellyttää kuntia ohjaavien säädösten, suositusten ja ohjeiden tarkastelua kokonaisuutena, minkä pohjalta karsitaan päällekkäisyyksiä selkeyttäen ja mahdollisesti lieventäen ja jopa vähentäen sektoripohjaista säädös-, suositus- ja ohjeidakkoa.

Kokeilulainsäädäntö tukee joiltain osin tavoiteltua asiakasnäkökulmasta toteutettua kokonaisvaltaista palvelutuotantoa, muun muassa asiakasvastaava (5 §). Toisaalta muun muassa palvelusuunnitelmien yhdistäminen on ilmeisesti valmisteltu sektoriajattelun pohjalta. Säilytetään kaikki entinen sektorikohtainen sääntely ja lisätään sen päälle uutta.

Kaiken kaikkiaan on kuitenkin positiivista, että tämän tyyppinen kehittäminen on käynnistynyt. On helppo yhtyä HE-esityksen sivun 17 toiveeseen ”... kokeilulla voi olla suuri merkitys tien avaajana kuntia ohjaavien säädösten, suositusten ja ohjeiden vähentämiseen.”

5 luku. Asumispalveluja koskeva kokeilu

Asumispalveluja koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää vanhusten ja vammaisten asumispalvelujen uusien toimintamallien luomista ja toteuttamista kunnille kustannuspaineita aiheuttavaa ohjausta keventäen ja asumispalveluja koskevien vahvistettujen periaatelinjausten mukaisesti (17 §). Lakiluonnoksen 18 §:n mukaan kokeilun tarkoituksena on edistää perhehoidon käyttöä. Lakiluonnoksen 19 §:n mukaan toimiessaan avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain (1281/2004) 10 §:ssä tarkoitettuna valtionapuviranomaisena Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus noudattaa edellä 17 §:ssä säädettyä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot soveltavat kokeilukunnissa asumispalveluja koskevan toiminnan valvonnassa 12 §:ssä tarkoitettua indikaattoriperusteista valvontaa.

Lakiluonnoksen 20 §:n mukaan valtion ja kuntien välisissä kokeilusopimuksissa sovitaan asumispalvelujen kokeilukohteista ja asumispalvelujen tuloksellisuutta koskevista indikaattoreista.

Lakiehdotuksen perusteluissa s. 16 kohdassa 3.1. taloudelliset vaikutukset todetaan, että suurimmat potentiaaliset suorat säästövaikutukset todennäköisesti syntyvät asumispalveluja koskevan ohjeistuksen entistä joustavammasta soveltamisesta.

Lakiehdotuksen perustelujen luvussa 5. Asumispalveluja koskeva kokeilu s. 38 puhutaan säädöksistä, ohjeista ja linjauksista. Asumispalveluja tulisi kehittää uudella tavalla, mutta kuitenkin mainittujen linjausten mukaisesti. Ilmeistä on, että paikallistasolla kunnissa näitä linjauksia tulkitaan hieman eri tavalla kuin keskushallintotasolla. Uhkana on, että asumispalvelujen kokeilut eivät kuitenkaan mahdollista kunnille riittävää väljyyttä ohjeiden soveltamisessa, jotta todellisia kustannusvaikuttavuutta tuovia tukoksia oikeasti saataisiin aikaan.

Perusteluosan henki ja tavoite on aivan oikean suuntainen, kun pyritään väljen-

tämään kunnissa joustamattomiksi koettuja ohjeita ja säädöksiä asumispalvelujen toteuttamisessa. Jokainen kokeilukunta on niin eri tilanteessa, että asumispalvelujen kokeilussa tarvitaan räätälöityjä kuntakohtaisia toimintamalleja ja jouston soveltamista suhteessa niihin. Tähän toki lakiluonnoksen 29 §:n mukaisilla kokeilusopimuksilla pyritäänkin, mutta mahdollistuuko se käytännössä?

Lakiehdotuksen perusteluissa s. 37 todetaan, että asumispalvelujen toimintamallia koskevilla kokeiluilla on tarkoitus kehittää vanhusten, vammaisten ja muiden erityisryhmien asumiseen liittyviä palvelumalleja. Lakitekstin §:ssä 17 ei enää mainita muita erityisryhmiä lainkaan, ainoastaan vanhukset ja vammaiset. Lakitekstissä tulisi mainita myös muut erityisryhmät.

Lakiehdotuksen 18 §:ssä todetaan, että kokeilun tarkoituksena on edistää perhehoidon käyttöä. On hyvä, että kunnille annetaan kokeilumahdollisuus myös tähän. Tosin kokeiluehdotuksia mietittäessä asia ei ollut kunnilla tiedossa, mistä syystä perhehoitoon liittyviä kokeiluaihioita ei ainakaan Joensuusta esitetty. Nyt kun kokeilulaki asian mahdollistaa, niin esim. kehitysvammaisten lasten tilapäishoidon järjestelyihin se voisi soveltua esim. kesäaikaan vammaisille lapsille lasten päivähoidon tiloissa. 18§:ään liittyy kehittämissä arvoisen kokeiluaihio esim. vammaisten lasten tilapäishoidon järjestelyihin.

Kokeilulain voimassaoloaika on lyhyt, vain vuodet 2015-2016. Aikajänne mm. investointihankkeissa on merkittävästi pidempi. Suunnitteluvaiheessa olevissa kokeiluun aiotuissa investointihankkeissa ei kokeilun aikana ehditä todellisia vaikutuksia vielä saamaan näkyviin.

Valmistelijat: kaupunginsihteeri, kehittämispäällikkö Annamari Savela, palvelupäällikkö Olli Kauppinen

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

antaa edellä olevan lausunnon hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Joensuussa 26.6.2014.

Helena Riikonen
toimistos sihteeri

Liitteet

- Liite 1 Lausuntopyyntö Hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista
- Liite 2 Luonnos laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista

Kaupunginhallitus

§ 312

23.06.2014

Jakelu

Valtiovarainministeriö